



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **N. G.**
st. přísl. X
t.č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 12. 2022, č. j. OAM-1028/ZA-ZA15-K01-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 12. 2022, č. j. OAM-1028/ZA-ZA15-K01-2022 („napadené rozhodnutí“), nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Proti napadenému rozhodnutí nyní žalobce brojí žalobou.
1. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu v České republice dne 21. 11. 2022. Při poskytnutí údajů k žádosti dne 25. 11. 2022 sdělil, že pochází z města X v X, je ukrajinské národnosti.

Nikdy nebyl členem žádné politické strany, politicky se jakkoli neangažoval. Má dceru, která je ukrajinské státní příslušnosti a žije v X se svojí matkou. Žalobce žil v minulosti v X a přes tři roky žil na Ukrajině v X. Dne 9. 3. 2022 přijel z Oděsy do Kišiněva autobusem, z Kišiněva vycestoval 18. 3. 2022 autobusem do Prahy. V České republice byl v minulosti 3x nebo 4x, pokaždé na 3 měsíce, pracoval nelegálně na stavbách. O mezinárodní ochranu požádal proto, že Podněstří už prakticky patří Rusku, nachází se tam ruská vojska a podporují tam politiku Ruska. Povolávají do armády a do války s Ukrajinou. Jeho dcera je ukrajinské národnosti, na Ukrajině žil a pobýval tam jako dítě, proto nemůže proti Ukrajině bojovat.

2. Při pohovoru k žádosti žalobce mimo jiné uvedl, že Moldavsko opustil, protože nemohl jet do Podněstří. Báł se, že ho povolají do armády a pošlou do války. V Moldavsku neměl kde bydlet, neměl práci a žádnou perspektivu. V České republice mu bylo uděleno vyhoštění, protože překročil povolenou dobu pobytu. Na policii mu řekli, že může požádat o mezinárodní ochranu. Ve vlasti nikdy žádné problémy neměl. Jen se obává povolání do armády a toho, že bude poslán do války na Ukrajině. Jsou případy, kdy někoho hned na hranicích mezi Podněstřím a Moldavskem odchytili a poslali hned do války. Bojí se, že to bude i jeho případ. Stalo se to i jednomu jeho známému. Základní vojenskou službu neabsolvoval, má vojenskou knížku. Tenkrát to bylo tak, že zaplatil peníze, dostal vojenskou knížku a nemusel jít na vojnu. Ve vojenské knížce je napsáno, že je způsobilý k vojenské službě. Vojenskou knížku po domluvě se správním orgánem žalobce později doložil. O povolávání lidí do války žalobce ví od své sestry, také se dívá na zprávy. Z jeho vesnice už někoho odvedli. Za žalobcem byli lidé s předvoláním, které si ale nevyzvedl. Celkem 3x byli u sestry s dopisem pro žalobce, sestra dopis nepřevzala. Když se ptala, řekli jí, že je to dopis z vojenské správy a bylo jí řečeno, že se žalobce má dostavit na vojenskou správu k vyřízení nějakých formalit. Na dotaz, zda by mohl žít na jiném místě v Moldavsku, žalobce uvedl, že je tam těžký život a napjatá situace. Je tam velmi špatná ekonomická situace, vše zdražilo. V Moldavsku je vztah k lidem z Podněstří napjatý. Ve vlasti žalobce neměl problémy se státními orgány nebo bezpečnostními složkami. Neměl problém s vyřizováním cestovních dokladů, ani s vycestováním.
3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí neshledal obavy žalobce důvodnými. Uvedl, že žalobce nebyl azylově relevantním způsobem pronásledován za činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Ani nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Ze zpráv o zemi původu plyne, že nábor branců sice probíhá, nikoliv však masově a bez toho, aby se na něm podílely orgány Podněstří. Není informace o tom, že by se nábor týkal i osob, které nechtějí sloužit dobrovolně. Obyvatelé Podněstří s ruským občanstvím jsou povoláváni pouze v případě, že se přestěhují na území Ruské federace. S vysokou mírou pravděpodobnosti nelze nábor označit za násilný. Obava žalobce se nezakládá na skutečném stavu věci. Žalobci navíc ani nehrozí odvedení k výkonu základní vojenské služby, neboť je již mimo odvodový věk. Tvrzení žalobce o tom, že se v březnu 2022 nevrátil do Podněstří, aby ho neposlali do války a o tom, že mu mělo být doručováno předvolání na vojenskou správu, vyhodnotil žalovaný jako zcela nevěrohodné, neboť tyto skutečnosti žalobce neuváděl při výslechu v rámci správního řízení o vyhoštění. Tam totiž žalobce uvedl, že se dobrovolně vrátí do Moldavska a že jeho návratu do Moldavska žádná překážka nebrání. Žalobce nespíš pouze využil současné všeobecně známé mezinárodní situace, aby tvrdil dle svého soudu významné skutečnosti z hlediska zákona o azylu, které však neodpovídají aktuální podněsterské realitě. Účelovost žádosti žalobce

žalovaný odvozuje též od skutečnosti, že ji žalobce podal až po svém vyhoštění, kdy bezprostředně hrozilo jeho vycestování. Ekonomické důvody nejsou důvodem pro udělení azylu.

4. Pokud jde o udělení doplňkové ochrany, žalovaný nenalezl skutečnosti, na jejichž základě by žalobci v případě návratu do vlasti hrozila vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Uvedené odůvodnil tím, že tvrzení žalobce o odvedení k výkonu vojenské služby a odvedení do bojů na Ukrajině vyhodnotil jako nevěrohodné. Žalovaný se dále zabýval postavením neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu v Podněstří a nedospěl k závěru, že by měl žalobce čelit v souvislosti s touto žádostí problémům. Pokud se žalobce nechce vrátit do Podněstří, může svou situaci vyřešit tím, že se přestěhuje v rámci země. Žalobce je plnohodnotným občanem Moldavska, může se tak bez omezení přestěhovat na moldavské území. Nejsou žádné informace o tom, že by docházelo k odlišnému vnímání osob s podněsterským původem. Takových osob je vysoký počet ve všech sférách společnosti. Jediné potíže, kterým by byl žalobce nucen čelit, jsou potíže ekonomické, v případě svého přesídlení by však byl žalobce ve stejné situaci, jako jeho spoluobčané. Bude nucen zajistit si bydlení a práci, v jeho případě však nelze tvrdit, že by těmto výzvám nebyl schopen čelit. Žalobce je v produktivním věku a nemá žádná vážná zdravotní omezení. V zemi původu žalobce, a to jak v části území kontrolované státem, tak v Podněstří, neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné považovat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

II. Žaloba

5. Žalobce se v případě návratu do země původu obává možné újmy na zdraví a lidské důstojnosti. Jeho obavy bezprostředně souvisí s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině, s proruskou orientací orgánů Podněstří a s aktuální politickou a bezpečnostní situací na tomto území.
6. Uvádí, že po celém území Podněstří aktuálně dochází k odvodu mladých mužů do ruské armády, a to na základě povolávacích rozkazů. V případě neuposlechnutí rozkazu žalobci reálně hrozí pronásledování a perzekuce ze strany podněsterských a ruských orgánů. Mnoho známých a přátel žalobce již povolávací rozkazy obdrželo. Žalobce byl v místě svého bydliště opakovaně vyhledáván úředníky vojenské správy. Jeho obavy jsou založeny na reálných důvodech, nejedná se o účelová tvrzení. Žalobce je ukrajinské národnosti, na Ukrajině žil, s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině nesouhlasí a nechce se do něj zapojovat. Už v minulosti odmítal vykonávat vojenskou povinnost, nenastoupil k povinnému základnímu výcviku a místo toho se ze služby vykoupil. Jeho postoj se do dnešního dne nezměnil.
7. Skutečnost, že k odvodu obyvatel Podněstří do války dochází, uznává i sám žalovaný. V napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že se jedná jen o dobrovolné narukování a že nikdo, kromě ruských občanů do 27 let, k narukování není nucen. Žalovaný celou situaci účelově bagatelizuje a vychází z neaktuálních informací. Jím odkazované zprávy pochází ze září 2022, připouští však, že vývoj situace úzce souvisí s vývojem ozbrojeného konfliktu na Ukrajině a s postupem ruských vojsk. Dle informací, které žalobce obdržel od své sestry, dochází ke zvyšování napětí a k častějším nuceným odvodům do války.
8. Žalobce žádá zdejší soud, aby se ve světle shora uvedeného a s přihlédnutím k rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 Azs 161/2022-56, zabýval

vymezením žalobcovy země původu jako bezpečné, v kontextu aktuálního dění. Podněstří není považováno za bezpečnou zemi ve smyslu § 2 bodu 15 vyhlášky č. 325/2015 Sb. (pozn. soudu – zřejmě myšleno vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců).

9. Místo pobytu žalobce v Podněstří v obci Ribnita a Varancau je aktivně využíváno separatistickou armádou. Vzhledem k blízkosti s hranicí Ukrajiny nelze vyloučit, že se zdejší bezpečnostní situace s vývojem konfliktu na Ukrajině zhorší. Navrácení žalobce do země jeho původu by pro něj znamenalo vystavení obrovskému bezpečnostnímu riziku a ohrožení jeho života.

III. Vyjádření žalovaného

10. Dle žalovaného námitky žalobce neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobce žádá o mezinárodní ochranu z obavy, že bude odveden do války na Ukrajině. Obavy z odvedení do války ani obavy z přelítí válečného konfliktu z Ukrajiny do Moldavska nejsou relevantní. V podrobnostech žalovaný odkázal na správní spis a napadené rozhodnutí.
11. Žalovaný též odkázal na zprávu Moldavsko, Radio Europa/Libera Moldova, ze dne 15. 11. 2022, kterou přiložil k vyjádření. Ve zprávě se jasně uvádí že *„koncem září byla v Rusku vyhlášena „částečná mobilizace“*. Vicepremiér pro reintegraci Oleg Serebrjan v komentáři k tomuto rozhodnutí ruského prezidenta řekl: *„Částečná mobilizace vyhlášená v Rusku nepočítá s mobilizačními aktivitami v podněsterském regionu. Nejsou tam vojenské správy ani další instituce ministerstva obrany RF, které by realizovaly povolání občanů regionu do ruské armády.“* Tato informace plně potvrzuje situaci popsanou v Informaci MZV ČR č. j. 122984/2022-LPTP ze dne 2. 9. 2022, která je součástí správního spisu a odporuje žalobní námitce žalobce.
12. K podpoře svého rozhodnutí žalovaný dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003 a ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004. Žalobce měl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, nikoli žádostí o udělení mezinárodní ochrany. Pro účely legalizace pobytu na území České republiky není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany formou azylu. Žalovaný žádost žalobce neposuzoval při aplikaci institutu „bezpečné země původu“, ale zabýval se hodnocením Moldavska z pohledu všech forem mezinárodní ochrany.

IV. Jednání před soudem

13. Krajský soud nařídil ve věci jednání na den 24.11.2023. To se uskutečnilo bez přítomnosti žalobce, a za přítomnosti zástupkyně žalovaného, která odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě.
14. Po stručné rekapitulaci správního a soudního spisu soud doplnil dokazování informací MZV ČR, 8. 2. 2023, Moldavsko, aktuální dopady konfliktu na Ukrajině, protivládní protesty a přístup státních úřadů k protestům, přístup k základní zdravotní péči, která byla do správního spisu založena až po vydání napadeného rozhodnutí a dále informací zprávou Radio Europa/Libera Moldova, 15. 11. 2022, vedoucí představitel systému ochrany informací: *„Jsou přítomny známky skryté mobilizace v Podněstří“* ze dne 9. 3. 2023. Po závěrečných návrzích soud postupoval podle § 49 odst. 12 s.ř.s.

V. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

VI. a) K (ne)věrohodnosti tvrzení žalobce

16. Proces rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu zahrnuje jednak zjištění skutkových okolností, které mohou představovat důkaz na podporu žádosti, jednak právní posouzení toho, zda jsou naplněny podmínky pro poskytnutí mezinárodní ochrany (viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 22. 11. 2012, ve věci M. M., C-277/11, bod 64). Vzhledem k tomu, že žadatel o mezinárodní ochranu v mnoha případech z objektivních důvodů není schopen doložit či vyvrátit určité tvrzení přesvědčivým důkazem, individuální skutkové okolnosti vycházejí zpravidla toliko z jeho výpovědi (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70 nebo ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 340/2018-68). Součástí zjišťování skutkových okolností je proto rovněž posouzení věrohodnosti tvrzení, na nichž stojí žádost o mezinárodní ochranu.
17. Žalovaný jednak může označit za nevěrohodná jednotlivá tvrzení žalobce a jednak může žalobce, resp. jeho výpověď, označit celkově za nevěrohodnou – to však pouze za situace, kdy by jako nevěrohodné byly hodnoceny relevantní aspekty jeho žádosti o mezinárodní ochranu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77). Žalovaný za nevěrohodné označil tvrzení žalobce, že se „v březnu 2022 do Podněstří nevrátil, aby ho nepovolali do armády“ a tvrzení „že ho celkem 3x hledali neznámí lidé, aby mu doručili předvolání na vojenskou správu.“ Nevěrohodnost těchto tvrzení žalovaný odůvodnil tím, že tyto skutečnosti žalobce netvrdil při výslechu v rámci řízení o správním vyhoštění.
18. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 12. 7. 2022 byl s žalobcem veden výslech ve věci řízení o správním vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky („zákon o pobytu cizinců“). Součástí správního spisu je protokol o výslechu ze dne 12. 7. 2022, č. j. KRPA-228545-9/ČJ-2022-000022-SV. Z tohoto protokolu plyne, že žalobce v rámci výslechu sdělil, že chce odcestovat domů. V případě vyhoštění vycestuje dobrovolně. Na dotaz, zda mu v případě vyhoštění hrozí v domovské zemi nějaké útrapy, týrání, či stíhání policií uvedl, že mu nic takového nehrozí. Moldavsko je bezpečná země, žil tam celý život a vrátí se tam. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany naopak žalobce uvedl zcela odlišné skutečnosti. Soud proto musí konstatovat, že žalobce v rámci své výpovědi na policii a v rámci výpovědi v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany uváděl zcela protichůdná tvrzení týkající se jeho případného návratu do vlasti. Výpověď žalobce je tak ve vztahu k těmto tvrzením skutečně stížena nekonzistentností.
19. Nutno ovšem připomenout, že dle ustáleného judikaturního požadavku na postup správního orgánu v situaci, kdy se ve výpovědích žadatele o mezinárodní ochranu vyskytnou rozpory, je třeba, aby žalovaný žadatele s rozpory v jeho výpovědích konfrontoval a dal mu příležitost tyto rozpory vysvětlit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54). Žalovaný takto nepostupoval, bylo proto na místě se zabývat tím, zda se jedná o vadu s dopady do zákonnosti napadeného rozhodnutí. Soud dospěl po posouzení všech zjištěných skutkových okolností k závěru, že se o takovou vadu nejednalo, a to především z důvodu, že žalobcem uváděná tvrzení nekorespondují se zjištěnými informacemi o zemi původu.

20. Z informace MZV ČR, Moldavsko, situace v Podněstří, ze dne 12. 9. 2022, plyne, že na území Podněstří zřejmě probíhá nábor branců do ruské armády, avšak ne masově a bez toho, aby se na něm podílely orgány Podněstří. V tisku se objevily informace o tom, že v Podněstří působí kancelář, která nabízí službu v ozbrojených silách Ruské federace na základě tříleté smlouvy. Obyvatelé Podněstří s ruským občanstvím jsou povoláváni k povinné službě zpravidla pouze v případě, že se přestěhují na území Ruské federace. Zpráva sděluje „nemáme informace o tom, že by se to týkalo i osob, které nechtějí sloužit dobrovolně.“ Zdrojem těchto informací je zastupitelský úřad ČR v Kišiněvě.
21. Ze zprávy OAMP - Moldavsko, Radio Europa/Libera Moldova, 15. 11. 2022, doložené žalovaným v řízení před soudem, s označením „Vedoucí představitel systému ochrany informací: *Jsou přítomny známky skryté mobilizace v Podněstří*“ plyne, že v Podněstří jsou přítomny známky provádění skryté mobilizace obyvatel regionu do ruské armády. Zpráva hovoří o známkách toho, že dochází k pokusům o nábor do armády různými způsoby. Nelze z ní však vůbec usuzovat na to, že by docházelo k násilným, či nedobrovolným odvodům do armády. Dle zprávy moldavský vicepremiér pro reintegraci O. S. k tématu uvedl „*Možná, že existují ojedinělé případy podpisu kontraktů na vojenskou službu s občany, které mají ruské občanství. Žádné specifické aktivity v tomto směru jsme nezaznamenali.*“ Zpráva hovoří o povolávání obyvatel do armády Ruské federace, za účelem doplnění složek ruských vojáků, kteří tam jsou nelegálně dislokováni. Nejedná se však o nábor ve vztahu k obyvatelům Podněstří s moldavským státním občanstvím (což je případ žalobce).
22. Tvrzené obavy žalobce (bez ohledu na jejich nekonzistentnost s dřívější výpovědí žalobce před policií) tedy nekorespondují s informacemi o zemi původu žalobce, zejména co do své intenzity. Ze zpráv o zemi původu lze usuzovat na to, že na území Podněstří jsou evidentní známky skryté mobilizace. Z dostupných informací však neplyne, že by se mělo jednat i o nedobrovolné, násilné odvody do armády Ruské federace. Obavy žalobce z návratu do Podněstří z důvodu masových mobilizačních aktivit v Podněstří neodpovídají zjištěným skutečnostem a lze se ztotožnit se závěrem žalovaného o nevěrohodnosti tvrzení žalobce, že měl být opakovaně hledán osobami, které mu chtěly předat předvolání k vojenské správě. V tomto případě se lze se ztotožnit i s úvahou žalovaného, že pokud by obavy žalobce z návratu do vlasti skutečně byly natolik intenzivní, jak popisuje, sdělil by tyto skutečnosti již v rámci výslechu v řízení o správním vyhoštění. Rovněž nelze odhlédnout od skutečnosti, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v poslední možný den (21.11.2022) před povinností vycestovat z území České republiky.
23. Vzhledem ke skutečnosti, že ze zpráv o zemi původu žalobce plyne, že na území Podněstří jsou patrné známky skryté mobilizace, byť se nejedná o mobilizační aktivity tak rozsáhlé, jak popisoval žalobce, má soud za to, že je na místě věcně se zabývat tím, zda žalobci v zemi původu hrozí z tohoto důvodu pronásledování či vážná újma.

VI. b) *K důvodům pronásledování/vážné újmy a zjištěným skutkovým okolnostem*

24. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, je-li a) pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Žalobce netvrdil, že by byl v minulosti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, resp. že by vůbec nějaká politická práva uplatňoval; pronásledování podle § 12 písm. a) tedy není na místě zvažovat.

25. Co se týká pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, žalobce se obává toho, že v souvislosti s odepřením nástupu do (ruské) armády by byl v Podněstří pronásledován. K tomu je nutno uvést, že žalobce je státním příslušníkem Moldavské republiky, který se hlásí k ukrajinské národnosti. Jak vyplývá z informací o zemi původu, ze strany moldavských státních orgánů by se mohl obávat postihu teprve v situaci, kdy by se snad sám dobrovolně k ruské armádě připojil (což žalobce nechce). Jak totiž vyplývá ze zprávy OAMP – Moldavsko, Radio Europa/Libera Moldova, 15. 11. 2022, podle moldavské legislativy se účast žoldnéřů v ozbrojeném konfliktu nebo ve vojenských aktivitách trestá trestem odnětí svobody.
26. Hrozbu pronásledování ze strany podněsterských státních orgánů či hrozbu vážné újmy ze strany jiných subjektů z důvodu, že by se žalobce odmítl připojit k ruské armádě, ze shromážděných podkladů dovozovat nelze. Mobilizační aktivity v Podněstří do armády Ruské federace jsou založeny na bázi dobrovolnosti, tím spíše v případě moldavských státních příslušníků, rozhodně se nejedná o hromadné povolávání do armády Ruské federace, které popisoval žalobce.
27. V případě tzv. Podněstří je situace komplikovaná v tom, že se fakticky jedná o „stát“ ve státě, neboť tato část země u hranic s Ukrajinou, která vyhlásila na Moldavsku nezávislost v roce 1991, vytvořila paralelní státní struktury a v současnosti je z velké části závislá na Ruské federaci, zůstává dlouhodobě mimo kontrolu ústřední (moldavské) vlády. I přes tuto skutečnost nelze v případě žalobce hovořit na podkladě zjištěných informací o riziku přiměřené pravděpodobnosti pronásledování (pokud by mohl být jeho odmítavý postoj k výkonu vojenské služby v armádě cizího státu považován za „zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má“, tj. pokud by jej bylo možné teoreticky podřadit pod tento důvod pronásledování), či vážné újmy.
28. Nutno ovšem připustit, že pokud by zde takové riziko shledáno bylo, ve vztahu k oblasti tzv. Podněstří by zřejmě nebylo možné hovořit o dostupnosti účinné ochrany. Takový závěr by však ještě udělení mezinárodní ochrany odůvodnit nemohl. Případně zjištěného rizika se totiž žalobce může bezpochyby vyvarovat přemístěním do jiné části Moldavské republiky. Touto možností se ostatně žalovaný podrobně zabýval na s. 9-10 odůvodnění napadeného rozhodnutí a vzhledem k tomu, že žalobce proti této možnosti v žalobě jakkoli neargumentoval, postačí pro účely tohoto rozsudku na tuto část odůvodnění žalovaného odkázat, neboť má plnou oporu ve shromážděných informacích o zemi původu žalobce.
29. Pokud jde o udělení doplňkové ochrany, žalobce obecně poukazoval na svůj strach z vyhrocení mezinárodní bezpečnostní situace v regionu a na skutečnost, že místo, kde bydlel, je aktivně využíváno separatistickou armádou. Doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu se udělí žadateli, kterému hrozí reálné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Za reálné nebezpečí lze považovat takovou situaci, kdy *„ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho.“* Naopak nepostačuje pouhá možnost takového nebezpečí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82).
30. Z informací shromážděných žalovaným neplyne, že by bezpečnostní situace v Podněstří nasvědčovala existenci rizika vážné újmy. Ze zprávy Moldavsko, Radio Europa/Libera Moldova ze dne 15. 11. 2022 plyne, že riziko destabilizace regionu se od doby počátku válečného konfliktu výrazně snížilo. Žalovaný se otázkou toho, zda žalobci v případě

návratu do země původu nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu zabýval na s. 11 odůvodnění napadeného rozhodnutí a s ohledem na žalobní argumentaci postačí na tuto pasáž rovněž odkázat.

31. Soud v souladu se závěry žalovaného shrnuje, že v zemi původu žalobce, a to jak na územích kontrolovaných státem, tak ani v tzv. Podněstří, neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné pokládat za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. K tomuto závěru ostatně dospěl zdejší soud již v rozsudcích ze dne 19. 6. 2023, č. j. 41 Az 17/2023-45 a ze dne 17. 5. 2023, č. j. 41 Az 39/2022-37, byť v těchto věcech žadatelé o mezinárodní ochranu nepocházeli přímo z Podněstří. Pokud jde o žadatele o mezinárodní ochranu pocházejícího z Podněstří obdobně rozhodl i Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 19. 5. 2023, č. j. 20 Az 29/2022-26.
32. Pokud žalobce namítal neaktuálnost zpráv o zemi původu vztahu k jeho obavě z nucenému odvodu do armády, tato námitka důvodná není. Informace MZV ČR, Moldavsko, situace v Podněstří, ze dne 12. 9. 2022, z níž žalovaný ve vztahu k této obavě vycházel, je dostatečně aktuálním podkladem napadeného rozhodnutí. Skutkový stav byl následně v řízení před soudem doplněn, přičemž takto doplněné informace nejsou s informacemi obsaženými ve správním spise rozporné. Žalobce sice obecně poukazoval na neaktuálnost zpráv o zemi původu, sám však netvrdil, že by mělo v zemi dojít k nějaké podstatné změně, která by mohla platnost či relevanci získaných informací zpochybnit.
33. Zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat pouze na základě doby, která od zpracování zprávy uplynula, naopak „*zastaralá je taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila.*“ (viz. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016-55, č. [3714/2018 Sb. NSS](#)). Žalobce se proti konkrétním skutečnostem popsaným ve zprávách o zemi původu nevymezil. Rovněž nenavrhoval provedení žádného důkazu, který by informace obsažené ve zprávách o zemi původu zpochybňoval či vyvracel.

VI. c) K dalším námitkám

34. Žalobce v žalobě také poukazoval na skutečnost, že Podněstří není považováno za bezpečnou zemi původu. Koncept bezpečné země původu je procesním institutem, umožňujícím jednodušší procesní postup správního orgánu. V případě žalobce však institut bezpečné země původu aplikován nebyl. Žalovaný se žádostí žalobce o mezinárodní ochranu zabýval meritorně, nepostupoval dle § 16 odst. 2 zákona o azylu. V řešené věci tedy označení Moldavska či Podněstří za bezpečnou zemi původu nehraje roli.

VII. Závěr a náklady řízení

35. Žalobní námitky nejsou důvodné a nebyly shledány ani jiné důvody, pro které by měl soud napadené rozhodnutí zrušit. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
36. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 24. listopadu 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně